RECEIVED

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 194. Джерзі Сиclient, Н. Дж., субота, 23-го серпня 1941. No. 194. Jersey City, N. J., Saturday, August 23, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

СВОБОДА ВІРИ Й ІНФОРМАЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕНА — КАЖЕ ПРЕЗИДЕНТ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт, кидаючи знову пересторогу в сторону нації, щоб вона очуняла, бо має виграти війну, у спеціяльному послані до Конґресу заявив, що спільна заява про цілі війни, видана ним і премієром Чорчилем, обіймає рівнож свободу віри й інформації. Він твердив, що якщо Америка відкине відомих 8 точок, то з того скористають тільки німці. На думку президента Рузвелта, відкинення тої програми недвозначно вможливлює ворогам Америки ширити свої ідеї про диктований мир; це означалоб, твердить президент, що Америка погоджується з опануванням німцями цілого світа, бо всякий мир, принятий на умовах німців, означатиме лиш передишку в їх дальших війнах до здобуття світа. Відчуваючи критику за це, що в 8 точках не згадано про свободу релігії, президент Рузвелт додав, що ця заява сама собою включає також свободу релігійного визнання.

СЕНАТ БУДЕ РОЗСЛІДЖУВАТИ ОБМЕЖЕННЯ ПРОДАЖУ БЕНЗИНИ

ВАШИНҐТОН. — Опозиційна ґрупа сенаторів домагається офіційного доходження в справі обмеження продажу бензини в східних стейтах, зарядженого секретарем внутрішніх справ Г. Ікесом. Того домагався сенатор Ф. Малоней з Коннектикет, і його піддержали інші сенатори, котрі думають, що таке зарядження не було викликане дійсними потребами, а радше було зроблене на це, щоб створити военну психозу серед американського народу. Прихильники політики президента Рузвелта обороняли зарядження секретаря внутрішніх справ, стверджуючи, що до цього були дійсно поважні причини.

ПРЕЗИДЕНТ ТАКИ ХОЧЕ МИРНОГО ПОЛАГОДЖЕННЯ НЮДЖЕРСЬКОГО СТРАЙКУ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт, відбувши наради з компанійними й юнійними представниками фабрики Керні, Н. Дж., заявив, що він не хоче перебрати фабрику під контролю федерального уряду, а волить бачити мирне полагодження справи заінтересованими сторонами. Однак, є більше як певним, що, як тепер не прийде до порозуміння між юнією та компанією, то акція федерального уряду буде таки необхідною.

БОЛЬШЕВИКИ ДІСТАЮТЬ ДОЗВІЛ НА КУПНО АМЕРИКАНСЬКИХ МАШИН

ВАШИНҐТОН. — Департамент стейту оголосив, що большевицький уряд дістав дозвіл на закупно потрібних машин в Америці для провадження дальшої війни з Німеччиною. Це вже зайвий раз американський уряд дає докази, що він хоче помогти большевикам своїми машинами, зброєю, а навіть готівкою, щоб тільки вможливити існування східного фронту. Перед днями федеральний адміністратор позичок Джесі Джовнс заявив, що Америка піде на зустріч большевикам навіть готівкою, щоб тільки помогти Сталінові у його війні з Гітлером.

РУМУНИ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ЗАЗІХАННЯ НА УКРАЇНСЬКІ ТЕРИТОРІЇ

ВАШИНҐТОН. — Брутус Косте, румунський шарже д'афер, заперечив, начеб то Румунія хотіла будьяких територій на схід від Дністра. Він твердив, що поголоски про це, що Румунія йде з Німеччиною за новими територіями, не відповідають правді. Політика Румунії була вже нераз зясована й є знана всім, говорив шарже. Вона не узнає забрання Семигороду, а всякі натяки про її зазіхання на землі на схід від Дністра, не булиб згідні з її політикою.

ЛИСТ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО ДО УКРАЇНЦІВ

НЮ ЙОРК. — Польська ґазета „Нови Свят" з 22. серпня ц. р. в новинці п. з. „Українські відгомони" подає наступне: „В ґазеті „Українські Вісти", що виходить в Кракові, видруковано лист митр. Шептицького, в якому взивається українців до едности й солідарности. Щоб полагоджувати всякі непорозуміння між українцями, зорґанізовано при греко-католицьких парохіях полюбовні трибунали.

„Лист митрополита Шептицького надруковано вже по прилученні Сх. Галичини (в ориґіналі „Малопольскі Всходней) до Ґубернаторства, ані одним словом не згадує про німців. Можливо, що такий великий реаліст, яким є митрополит Шептицький, числиться з можливістю побіди аліянтів і тому хоче зменшити враження, яке викликало в світі пронімецьке наставлення українців в Сх. Галичині (в ориґ. „Малопольсце Всходней"). Можливо також, що це є німий вияв розчарування".

ГОЛ ІҐНОРУЄ ҐЕБЕЛЬСА

ВАЩИНҐТОН. — Кордел Гол, секретар стейту, заявив на пресовій конференції, що він не бачить причини, щоб забирати голос в справі інтервю німецького міністра пропаґанди Ґебельса, яке було поміщене в одній ґазеті в Мадриті й яке закидало Америці, що вона хоче поневолити Полудневу Америку. Така заява, говорив Гол, цілком безосновна, тому він не хоче в цій справі забирати голосу.

Він твердив, що держави латинської Америки знають, що їм треба робити, а передовсім оборонятися, щоб їх не стрінула доля 15 європейських держав, що тепер опинились під обухом німецького поневолення.

АНҐЛІЙЦІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ЗЛОВЖИВАННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ

Британська амбасада заперечила поголоски, начеб то англійський уряд перепродує іншим краям, головно Полудневій Америці, ці товари, котрі одержує від Америки на основі т. зв. „ліз-ленд" закону. В довшому письмі до департаменту стейту, англійці твердять, що такі поголоски це „тоталітарна пропаґанда". Вони признали вправді, що деякі викінчені товари Анґлія перепродує членам своєї імперії, як рівнож уживає американських цистерн для торговлі з Полудневою Америкою, одначе про це знає американський уряд, який хоче, щоб війна не випровадила Британської Імперії з торговельної рівноваги.

ТРИ МІСТА І ПОРТ НА ЧОРНОМУ МОРІ ПОПАЛИ В РУКИ НІМЦІВ

Німецькі звідомлення говорять, що німці здобули Кінґісеп і Нарву в околицях Леінґраду, Гомель на центральнім фронті і Херсон над гирлом Дніпра, недалеко Чорного моря. Вони також кажуть, що знищили чимало советських кораблів на Чорному морі. Далі щераз подають цифри про великі втрати советської армії. Та армія втратила всіх вояків пять міліонів, кажуть німці. З того 1,200,000 попало в полон, а решта вбита, або ранена. Крім того знищено або забрано Советам 14,000 гармат 14,000 повзів і поверх 11,000 літаків. Советська армія також зазнала великих втрат в старшинськім складі. Німецькі кола говорять, що їхнім завданням не є тепер захопити всі головні советські міста, тільки так знищити советську армію, щоб вона не могла на весну відродитися. Супроти цього треба припускати, що важні міста, Ленінґрад, Москва, Київ і Одеса, можуть залишитися через зиму в советських руках, бо німці не будуть їх силою здобувати.

СОВЄТИ ПРИЗНАЮТЬ ЗДОБУТТЯ ГОМЕЛЯ

Советські звідомлення стверджують здобуття Гомеля з боку німецьких військ. Також стверджують, що для Ленінграду заіснувала велика небезпека. Водночас Совєти подають, що німці разом зо своїми союзниками, втратили за час своєї советської кампанії два міліони вояків, в тім половина вбитих, або ранених, друга половина взятих в полон. Представник уряду, Лозовський, заявив, що Совєти далі будуть ставити опір німцям і що війна „тільки що почалась". Вона остаточно принесе перемогу Советам, казав він.

„СОЮЗНИКИ" СЕБЕ ВИСМІВАЮТЬ

Румунська радієва стація висміввала военні звідомлення мадярських військ, кажучи, що ті звідомлення бомбастичні і чванькуваті. Бо фактично мадярські війська нігде не беруть у части на фронті, а тягнуться далеко позаду німецьких військ. Проте мадяри хваляться „подвигами", кажуть румуни.

НІМЦІ ГРОЗЯТЬ АНҐЛІЇ

БЕРЛІН. — Німецька урядова новинкарська агенція розіслала погрозу німецького уряду, що як тільки німці на сході Европи усунуть советську небезпеку, вони відразу нападуть цілою силою на Анґлію. З тої погрози виходить, що німці навіть не будуть чекати на цілковиту окупацію Советів. Їм ходить про те, щоб знищити більшість советської армії, та собі в той спосіб забезпечити зади.

ТОКІЙО ЗАПЕРЕЧУЄ ПОГОЛОСКИ ПРО ЗАКЛАДНИКІВ

Представник міністерства закордонних справ в Токійо, Ког Ішії, заперечив вістки, які поширила американська преса, начеб японський уряд не випускав американських громадян з контрольованих японцями країв тому, бо держить їх як „закладників". Такі способи не „гідні" японського народу, говорив Ішії.

ТУРЕЧЧИНА МАЄТЬСЯ НА ПОГОТІВЛІ

З Істамбулу доносять, що німці почали згромаджувати свої війська в Болгарії, на турецькій границі. Водночас німецькі дипльоматичні представники натискають на турків в Анкарі, щоб згодились добровільно перепустити на Чорне море італійські кораблі.

ВПРАВИ ДЛЯ ҐЕНЕРАЛІВ. — На маневрах кадетів академії в Вест Пойнт, що відбувалися недавно в північній частині стейту Ню Йорк, кадети переправлялися через ріку в пневматичних човнах, що їх придумано для переправи війська.

ДАЛЬШІ ПОГОЛОСКИ ПРО ДОЛЮ ДНІПРЕЛЬСТАНУ

БЕРНО. — Хоч советська влада офіційно не потвердила знищення Дніпрельстану, то проте з ріжних балканських країв приходять до Берна вісти, що Дніпрельстан знищений і що випущена вода заподіяла в долішнім бігу Дніпра величезні шкоди. Одно таке звідомлення говорить, що нижче Дніпрельстану Дніпро розлився широко по лівім березі і залляв цілі околиці. Вода позабирала зо собою цілі села, по воді пливають доми, всяке румовиння і трупи людей та звірят.

НІМЦІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ЗІРВАННЯ.

БЕРЛІН. — Німецькі кола повідомляють, що советським військам не вдалось висадити Дніпрельстану. Бо коли советські саперні відділи пробували його висадити, німці скоро підсунулись під Дніпрельстан і взяли його під гарматній обстріл. Це унеможливило советським відділам їхню роботу. Бо з огляду на страшні маси сталі і бетону висадити цю греблю дуже трудно. Зате, кажуть німецькі кола, советським військам вдалось висадити в повітря менші греблі, коло Запоріжжя. Ті менші греблі спричинили вилив води з Дніпра і можуть дещо утруднити німцям їхні военні операції в тих околицях.

ЗАМАХ НА ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА.

БЕРНО. — Зо Львова прийшла до Берна вістка, що поляки виконали на голову проголошеного українцями українського уряду, Ярослава Стецька, атентат, як він повертався з урядування до дому своєї сестри. У замаху важко ранений шофер. Голова уряду щасливо врятувався. Це мало статись 8. липня, в 9. годині вечором при вулиці Театинській ще перед арештуванням його німецькими властями. Серед українського громадянства величезне обурення.

НІМЦІ ГОВОРЯТЬ ПРО ДОБРОВАЛЬЦІВ-ПОЛЯКІВ.

КРАКІВ. — Німецька радієва стація надавала урядові вістки і в них говорила, що поляки масово голосяться до німецького війська, щоб, як добровольці взяти участь в боротьбі з комунізмом, „в ціли виполювання безбожництва і протихристіянських засад з европейського континенту". Але не всіх принято, говорить далі та радієва стація. Тих одначе, які показались фізично нездібними до военної служби, німецька влада приділила до „помічних кадр".

НІМЕЧЧИНА ПОВОЛІ ГОТУЄТЬСЯ ДО ЗИМОВОЇ КАМПАНІЇ.

БЕРЛІН. — В добре поінформованих німецьких колах говорять, що, не звертаючи уваги на великі успіхи німецької армії, німецька военна команда таки готується до зимової кампанії в Советах. Вже тепер німці на масову скалю вишколюють своїх вояків їздити на лещетах і впроваджують до армії такі методи, які показались корисними для фінців в їхній зимовій війні з Советами. Німецькі кола говорять, що в зимі, як великі советські простори будуть засипані снігом, военні машини і моторові вози будуть зовсім непридатні. В зимі, після всякої правдоподібности советські війська будуть використовувати кавалєрію. Німці вже заздалегідь до того готуються. Та вони припускають, що до того часу їм вдасться захопити всі важніші советські промислові центри. Справді Совєти побудували певні военні фабрики поза Уралом, але цих фабрик їм не вистарчить, думають німці.

МАСОВІ АРЕШТИ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ. — Французькі власти в Парижі, який знаходиться під окупацією німців і підлягає зверхній німецькій владі, перевели масові арешти й арештували поверх шість тисяч осіб. Ті особи, як заявляють французькі власти, мають бути вбільшости жиди комуністичних поглядів. Водночас на двох арештованих виконано наглий суд і їх розстріляно. Ті особи мали бути провідниками в протинімецькій демонстрації в Парижі.

ГЛУМ НАД РЕЛІҐІЄЮ.

БЕРНО. — Московське радіо, передаючи свої бюлетені для словаків, голяндців, румунів і болгарів, закликало всіх „люблячих Бога" людей, щоб вони повстали проти німців, бо ті „загрозили існуванні християнства". Вони хочуть „повалити царя—Христа" а на Його місце поставити „Міт 20-го віку", Розенберґа, говорила ця московська радієва стація і називала німців „дияволами" та „безбожницькими поганами". Але, як сказано, ці думки советська стація виголошувала в чужих мовах і її власні громадяни цього не розуміли.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Україна Перед Голодом

У одному з найбільших німецьких тижневиків, „Райх", появилася стаття, що розкриває в дечому наміри націстичного уряду супроти рільничої господарки України. Справа ця незвичайної ваги, бо звісно, що Німеччина на те йшла на Україну, щоб дістати з неї збіжа. Через те питання, що задумає робити з рільництвом на Україні Німеччина, мусить цікавити німців; від цього залежить їх перемога в війні. Що воно цікавить і українське населення України ще більше розуміється само собою: від цього залежить його життя.

Питання рільничої господарки на Україні тепер незвичайно важке. Передовсім на Україні йде війна. У першу чергу війна перериває правильну працю на ріллі. До того большевицький уряд повів цю війну проти Німеччини в цей спосіб, щоб не дати німцям забрати з України ніякого рільничого добра. На його приказ усе збіжа, яке можна було зібрати, з України вивезено, а котрого не можна було зібрати або вивезти, знищено. Те саме сталося з усею худобою. Лишається тепер Німеччині голе поле, й село, позбавлене всяких рільничих припасів і рільничого інвентару. Населення, яке полишилося на землі, не має просто ніяких засобів до життя. Отже, якщо новий окупант хоче це населення врятувати від голоду, він мусить його прокормити до нового хліба.

Та це питання, коли буде новий хліб, теж неаби яке складне. Серед звичайних обставин, коли в рільничій країні трапиться голод, то селянин, діставши допомогу від уряду в зерні й робочій худобі, може діждатися нового жнива за один рік, бо колиб навіть він не мав зерна й тяглої худоби, то він усе ще має землю, робочі руки й рільниче наряддя. Населення України нині находиться в ще гіршому положенні, бо воно не має навіть рільничого наряддя. Це наряддя воно віддало на громаду, як громада перебирала власність приватної колись землі. Старе наряддя часто затратилося, бо на його місце заведено нове, машину. Та цю машину тепер підчас війни або вивезено, або, коли цього не було можна, на приказ з Москви знищено. Через те українське населення, навіть якби дістало зерно й худобину, не мало би наряддя обробити землю.

В територіях, окупованих Німеччиною, дістати може лише від німців. Отже питання: чи німці захочуть, чи зможуть? Звісно, виробити рільничу машинерію — треба фабрик. Фабрики нині роблять амуніцію й зброю. Щоб вони виробляли машинерію, треба їх відвернути від виробу амуніції й зброї. Чи захоче це зробити націстичний уряд?

На цьому трудність ще не кінчиться. Якби навіть націсти й захотіли й могли відставити певні фабрики для виробу рільничого наряддя для України, то ще виринає питання фінансування цього виробу. Іншими словами: хто за це має заплатити? Яке буде положення українських селян, якби там німецький уряд казав їм дати наряддя й заґарантував фабрикантам заплату за нього? Який буде стан українського селянина, коли він буде мати задовжитися за зерно, за худобу й за наряддя?

Вигляди українського селянина в цей мент лячні: Україна дивиться смерті в очі.

Большевики При Праці

КРОВАВЕ ЖНИВО ЧЕРВОНОГО ТЕРОРУ НА УКРАЇНСХКИХ ЗЕМЛЯХ.

Втеча большевицької армії з Галичини та Волині дозволила розкрити таємниці Чека, перед якими блідне фантазія Данте.

У вязницях, церквах та публичних будинках гори трупів розірваних на часті вибухами чекістських бомб, з слідами нечуваних тортур. Священики з вирізаними на тілі хрестами, військові з прибитими цвяхами ордерами, жінки і діти розрізані на часті — такі сліди залишило коротке панування „робоче-селянської" влади в Галичині та на Волині, а також в частині Польщі та на Балтику, окупованих большевиками. В самій Литві знайдено по втечі большевиків тіла 1100 католицьких священиків з слідами жахливих знущань.

Нижче подаємо лісту жертв, яка до дотепер наспіла: О. д-р Микола Конрад, проф. Богословської Академії у Львові. Володимир Прийма, дяк. Тіла обох знайшли в лісі „Бірок", 3. VII., Михайло Козланюк, Василь Климчук, господар із Подзимира, Михальчук, інтеліґент із Мервич, Юрко Брей, селянин із Вороцова, Гнатович, селянський хлопець із села Парипси, Михайло Верхола, Степан Маркусь, Іван Маркусь, д-р Звір Михайло, Ґалапац Ярослав, Сачик Зиновій, Пеленський Мирон, Малиновський Юрій, Іван Кушнір, секретар проф. орг. м. Львова, член УСДП.

У Комарні: Здерко Микола, вчит. сер. шк., Радович Дмитро, ґімн. абсоль., Сороківський Андрій, швець у Комарні, Ленець Михайло, Ленець Дмитро, Губич Михайло, госп.

У Самборі: Горбатий, сел. швець, о. Турський із сином, червоноармієць українець Князів.

У Жовкві: громадяни Мачошина: Грабовець Іван, Стопницький Василь.

Громадяни Глинян: Хомин Володимир, Гаргіль Григор, Рак Іван.

Гром. Кунина: Евген Градюк, гром. Скваряви Нової: Завада Степан. Гром. Сапошина: Бісик Іван.

Гром. Філіна: Онишко Михайло.

У Чайковичах аґенти НКВД вбили відомого волинського діяча, кол. посла до польськ. сойму Семена Жука, вночі з 26. на 27. червня.

У Перемишлянах: Сениця Володимир, кол. служб. „Маслосоюзу", Богд. Сениця, студент, Любінець Василь.

У Бібрці: адв. д-р Кульчицький. Йому відрізали вуха, ніс, а потім кинули в окріп. Таксамо замучили ще 17 людей.

У Камінці Струмиловій: адвокат Стефанович, обидва брати Мулькевичі, проф. Михайло Литвин, три брати Лукашевські, проф. Мельник, міщанин Куц.

Там убито ще багато інших осіб, але ближчих відомостей про них не маємо.

У Судовій Вишні: кол. підстаршина УГА Евстахій Фостяк, замордований на полі.

Порфір Буняк, б. директор друкарні Вид. С-ки „Діло", член УСДП, кол. редактор „Вперeду", „Землі і Волі" та ін. час. помер у концентраційному таборі в надрах Росії. Іван Кузьмич, відомий громад. діяч помер там-же. Пані Макухова, дружина д-ра Ів. Макуха, адв. в Товмачі, померла на засланні. Доля заарештованих большевиками у Львові і вязнених там же ред. М. Струтинського, дир. Центросоюзу Ореста Радловського і дир. ТОП-у Отаманюка та багатьох інших, що сиділи з ними, невияснена. Є всі підстави думати, що вони згинули. (Були вістки, що дир. О. Радловський розстріляний. — Ред.).

З достовірних жерел довідуємося, що в повіті Добромильському (й у Хирівщині) впало жертвою червоного терору біля 700 осіб. Між ін. згинули: о. Осип Галабарда, ігумен монастиря оо. Василіян у Добромилі, о. П. Дутко, парох Княжполя, М. Курчак, промисловець у Добромилі, Тожувець, уряд. Кооп. Союзу в Добром., Возьний (Ляцко), Тисовський, (Княжпіль), та два учителі з Добромиля. Більше жертв годі було розпізнати.

В уривку листа одного відомого українського письменника зі Львова між іншим говориться: „Не складається рука, щоб описати звірства енкавудистів, що вони доконували на нещасних вязнях. Отця Черинського розпяли на стіні, одну вагітну жінку розпороли, вийняли плід і повісили серед келії на гаку. Багатьом видовбали очі, обезобразили обличчя і т. п. Василь Бень згинув. Взяли на вул. Лонського й не доводячи до келії розстріляли. Доля Богдана Хамули, на жаль сумна. Попав поміж тих, що віддали своє мученицьке життя за Україну".

У Підбужжі під с. Нагуєвичами поміж трупами розпізнано тіла таких осіб: Камінський, директор школи в Нагуєвичах, Юринець, директор школи з Підбужжя, Дрогобицький, учитель школи в с. Нагуєвичах, Смоляник Антін з Кропивника, брати Онацькі з Підбужжя, Цуцуряк Іван, селянин-бідар, голова сіль-ради в Кропивниках, Чапля, громадянин с. Нагуєвичі.

У Миколаєві над Дністром серед численних жертв, звірськи замордованих за містом у ліску Демні, люди розпізнали серед убитих: д-ра Володимира Здевського, адвоката, орґанізатора Миколаївщини, д-ра Гриня Гонтарського, нотаря, Володимира Сподара, управителя школи в с. Розвадові. Степана Заневича, кол. старшину УГА, Степана Саварина, телефоніста, Івана Гольдербавма, кол. десятника Укр. Січ. Стр. та його брата Гриня Гольдербавма з Дроговижа, Івана Харчишина, кооператора з Роздолу, Фика Данила, кооператора з Пісочної.

У Золочеві: Зпоміж нечуваним способом закатованих 649 у золочівській тюрмі на замку розпізнано 47 українців: Романів Роман, Паламар Василь, Коренецький Іван, Гаврачинський Евген, Калинович Мирон, Галатин Роман, Струсевич Юліян, Добак Іван, Гаврис Михайло, Кухар Михайло, Прислопський Лев, Дзендровський Володимир, Сендецький Семен, Пойко Ліда, Корн Роман, Граничка Василь, Ваньо Роман, Шелюк Петро, Шандро Володимир, Сабат Юліян, Волинець, Словіцький Петро, Словіцький Дмитро. Словіцький Василь, Садовський Богдан. Із Почап: Почапський Петро, Оленчак Павло, Оленчак Василь, Федчишин Евген, Рудий Володимир, Серба Роман, Гаврис Володимир. Із Соколівки: Кузик Ярослав. Із Шляків: Гупаловський Михайло, Мока Іван. З Новосілок: Яримович Роман, Чучман Андрій, Щельник Онуфрій, Бойко Григор, Мудрий Михайло, Гупаловський Іван, Баран Володимир, Хміль Микола, Борщовський Василь. Павлишин Павло, Довбас Яцко, Фіґура Петро.

Виселені з родинами з м. Золочева в глибину Росії й на Сибір (на підставі дотеперішніх даних: суддя Грицак з родиною, суддя Олексюк з родиною, суддя Левицький з родиною, суддя Микитин, служб. Заяць з родиною, колиш. стар. УГА., Шипайло, адвокат Безпалко з родиною, дружина кол. дир. банку Кравчукова, рільник Троян з родиною, рільник Соптівський з родиною, Безпалько, (рільник із Бенева) з родиною, тесля Іван Павлишин із родиною, рідню Сагатих — мати і дві доньки, поштар Дзендровський з родиною, емер. служб. Данило Гошовський з родиною, Михайло Вагула.

У Камінці Струмиловій: крім поданих ранійше, замучено ще Сярока, пароха Незнанова. У Буську: серед закатованих 40 громадян цього містечка розпізнано: д-ра Ваня Миколу, молодого лікаря, Миколу Чучмана, відомого кооперативного діяча, П. Дідика, дяка, Кужеля, директора школи з Побужан.

В каплиці, що міститься в парку кол. маєтку гр. Бадені в Буську знайдено 50 трупів, переважно сільських дівчат, яких не вдалося розпізнати. Люди там і тут знаходять постріляних на полях і по лісах.

У Янчині: замордували студента Пелеха Олексу і селянина Андруга Костєва.

У Станиславові: за приблизним обчисленням, нараховують понад 2,500 жертв енкавудистів. Про це свідчать дві великі стирти закрівавлених сорочок і штанів під стіною подвіря тюрми. В тюрмі знайдено велику яму, заповнену трупами, а в пивницях три великі келії, де трупи покатованих зложені під саму стелю. Облич вже не можна було розпізнати. Сморід не дозволяв розпізнавати жертв й усі три келії замуровані.

В Отинії знайдено три келії, повні трупів. У Пасічній — три великі могили (коло 300 осіб). Загальне число українців, замордованих у Станиславівщині перевищує 10,000.

В Жовкві замордовані: Сало Марія, абс. ґім. Сторожук Григор, Чернюх Григор, Кирик Григор, (Мачошин), Завада (Скварява), Красіцький Степан, Світій Евген, Галапац Теодор, син Андрія, Кочут Петро, д-р Хиляк Александер, Сало Кирило, Миколаєвич, учитель із Крехова, Е. Градюк, учитель із Кунина, Бєсик Іван (Сапошин).

Мадярські воєнні звітодавці знайшли у підземеллях церкви у Камінці Подільському 17 змасакрованих трупів, зі слідами страшних знущань. Під тою пивницею була ще друга — також повна жертв НКВД.

Кореспондент шведського щоденника „Свенська Дагблядет" описує жахливі терпіння латвійці під большевицьким пануванням. Він пише, що большевики винищили 80—90% латвійської інтеліґенції.

(„Офінор").

(Число всіх розстріляних на підставі цього звідомлення, виносить 14,000 невинних і безборонних жертв! — Ред.).

ЗНИЩЕННЯ ДНІПРЕЛЬСТАНУ ПРИНЕСЛОБ ВЕЛИКІ ШКОДИ УКРАЇНІ — КАЖУТЬ АМЕРИКАНЦІ

„Ню Йорк Геральд Трібюн" з 22. серпня ц. р. містить опінію американських інжинірів про евентуальні шкоди, які принеслоб Україні висадження в воздух могутньої гідроелектричної греблі, Дніпрельстану.

Один знаток заявив, що знищення цьої греблі спричинилоб унерухомлення численних фабрик, котрі користалися електричною енерґією Дніпрельстану.

Знова представник большевицького консуляту, котрий міститься при 7 Іст 61. вул. в Ню Йорку, заявив, що таке знищення Дніпрельстану булоб великою шкодою для совєтської промисловости, одначе й без неї Совєтський Союз зможе дальше продукувати воєнні машини та амуніцію. Американські інжинірі дивуються, яким способом могли знищити червоні війська цю могутню греблю. Один з них сумнівався, чи знищення Дніпрельстану має будьяке стратеґічне значіння. (Як відомо, Дніпрельстан це друга на світі по „Болдер Дем" в долині Тенесі) гідро-електрична станція. Вона становить найбільші здобутки совєтської промислової політики на Україні. Одним з будівничих був американський інжинір Г. Лінкольн Купер. Дніпрельстан, положений в серці українського Запорожжя, почали будувати в 1927. р., а скінчили в 1932. Будова коштувала $110,000,000.

Німецьке командування на Україні подає, що большевикам не вдалося знищити Дніпрельстану, бо їх відігнала німецька артилерія. Вони понищили кілька менших гребель, положених нижче Дніпрельстану.

НОВІ ПОБОЄВИЩА? — Німці оповістили офіціяльно, що вони захопили всю Україну на захід від ріки Дніпра. Картина показує, як німці можуть ужити тепер України як бази для нової кампанії проти впливів Великої Британії на Близькому Сході так як Росія може кооперувати з нею, щоб німців на схід не пустити.

АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ.

ПЕРЕД ЗРИВОМ

Історична повість.

(32)

Був на похоронах і полковник Кричевський. Він дуже шанував покійницю за її великий розум, бачив нераз татарську бранку, та ніколи йому й на думку не могло прийти, щоб ця гарна дівчина мала колись заняти місце Ганни Сомківної... Тепер вдарило його, що вона поводилася мов господиня дому, а Богдан відноситься до неї не як до слуги, визволеної бранки, а як до господині... І враз мелькнуло в голові, що тут щось не те... Те саме думав і Сомко.

Сомко став розпитувати Богдана.

— Це певне не нашого гнізда птиця?

Богдан став розказувати про все, розводитися над цим, яка вона була щира для покійної дружини в часі її недуги, як дбала про діти... Вона полька, але до нашої церкви ходить і по нашому молитви навчилася. Тепер хоче на православну віру перейти...

Досвідний Сомко пізнав, які в його шурина почування супроти цеї польки. Він перебив йому:

— А полькою все остане... Слухай, Богдане, чи не задумуєш ти одружитися з нею?

— Про це, брате, не пора над свіжою могилою дружини розводитися...

Сомко махнув рукою. Від нього тепер нічого не довідаєшся. Краще поговорити з старою нянею.

— Скажіть мені няню, що воно на ділі з цею полькою?

— А щож би... це погана, невірна, зрадлива птиця... Ви тільки подумайте пане полковнику: скільки разів вона могла сказати Богданові одне слівце, щоб її відослав у Польщу, в свій рідний край, а він певно був би їй цього не відмовив. Та вона начеб ніякої рідні не мала, хоч по всьому пізнати, що вона з якогось панського роду. А чому? Бачила, що сотничисі немає виходу, то чомуб вона не мала стати сотничихою. Я вже не від нині бачу, як вона на Богдана очі звертає. А вона це вміє... Колиб ви бачили, як вона своїм лизунством опутала покійницю. Увесь світ бачив, як я покійницю любила, не менше як самого Богдана, а вона більш вірила цій приблуді, як мені й більше до неї зверталася у всьому, як до мене. Так, пане полковнику, побудь тут ще яких три дні та вразуми Богдана, щоб спамятався, а то візьме собі біду на голову, я це прочуваю... Вона нам колись великого лиха наробить, будеш бачити... Богданові треба козацької дитини, а не питльованої панночки, що їй козацький кожух смердить. Він тебе скоріше послухає, як мене, бо я не вмію так говорити. Хоч моя рада добра та мова проста.

Не по нутру було Сомкові те, що почув.

— Пропаде козак до решти. І так дорікають йому, що надто під панську дудку танцює, що з цим Кричевським покумався, а щож щойно тоді буде, як візьме цю польку за жінку? Відцурається козацтва й стане панським підніжком, як стільки інших козацьких старшин. Пропаде для козацтва. А шкодаб його було, бо мудра голова й може колись стане потрібний для козацтва. — Такі думки не сходили Сомкові з голови. Остане ще кілька днів у Суботові, щоб усе успокоїлося і він міг з Богданом на розум побалакати.

— Колиж, Богдане, на весілля запросиш? — спитав нечайно. — А може й ні, бо кудиж нашому братові козакові на панське весілля пхатися...

— Не рани мойого серця, брате, яке тобі весілля ввижається?

— Яке? А от таке, що й воробці про нього на дахах цвірінькають. Що ти на цю польку око звернув, то й дурень пізнав би... Богдане, не роби дурниць. Памятай на нашу пословицю: „рівняйся кінь з конем, а віл з волом". Вона тобі не пара, вона ніколи не приляже душею до простого, козацького народу, не зживеться з нами, бо вона панська дитина. Їй від найменших років говорили заєдно про нас, як про чортів рогатих та дикунів. А як вона тепер показує до нас зичливість і навіть на православну віру переходити хоче, то вір мені, що це нещиро. Цеж незла річ стати сотничихою на Суботові...

— Знай, брате, що покійна Ганна перша мені таку думку піддала...

— Себто, яку?

— Щоб я з Ганною одружився.

— Недужі люди, до цього терплячі, не одне таке видумають, що ні пришити, ні прилатати... Тобі, Богдане, про козацьку славу дбатиб... і так уже між козаками перешіптують, що ти з панами руку держиш. Ей, Богдане, колиб це мала бути правда, то хоч люблю тебе, знати тебе не схочу... Навіщо ти з тим Кричевським покумився?

— З Кричевським? А знаєш ти, хто він?

— Поляк.

— Ні, руський шляхтич. Він сам уже переконався, що й його рід руський, і до нього треба вернутися. Прийде час, і ти сам це пізнаєш. А покищо поспитай козаків, що про нього говорять. Рідний батько краще з ними не поступив би, як він.

— Може й твоя правда. Та я вертаюся до цієї другої Ганни, що має заступити місце цеї першої, що ми її щойно поховали. Відки ти знаєш, що вона Ганна, а не яка Ядвіґа? Може навмисне так себе назвала, щоб тобі приподобатися?

— Алеж ти, брате, вмієш підозрівати й вигадувати!

— Життя мене цього навчило... Моя думка така, щоб ти якнайскорше випитав її відки вона і відіслав її в свояси.

— Я питав її про те вже давніше, та нічого не довідався...

(Дальше буде).

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

ШІКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

подає Степан Куропась.

Лектура шікаґовців значно поправилася від останньої війни, як щодо змісту, так й обєму. В 1917.-18. роках, коли Злучені Держави були активно в війні, були проголошені збірки книжок для жовнірів. Разом зібрано тоді біля 300 тисяч томів всякої лектури. Деякі з тих книжок надавалися до завивання товару в склепі, інші й на це були непридатні; великий відсоток книжок був зовсім нецікавий змістом для жовніра. Тепер рівнож збирають книжки для жовнірів в таборах. Виходить, що лише 10 відсотків книжок зовсім до нічого.

Щодо змісту то шікаґовці найбільше дарують книжок таких відомих імен як: "It can happen here", "Gone with the wind", "For whom the bell tolls". Зі старших видань переважають твори Шекспіра, новелі Томи Гарді, короткі оповідання Мопасана, та поезії Філда і Кіплінга. Хто з українців мав би які книжки для цієї цілі, може зложити їх у якім небудь відділі мійської бібліотеки. Принимається книжки ріжного змісту, до музичних і технічних творів включно.

На вакації розїхалися шікаґовці, хто як міг, автами, автобусами і залізницею. Шікаґо іде на вакації переважно на захід, а лише дуже маленький відсоток людей іде на схід. Переважно їдуть до Вісконсин, Мішіґен і Мінесоти. Хто з родиною, то іде близше більших міст вздовж озер Мішіґен і в околиці ріжних озер згаданих стейтів, де всі відпочивають, купаються і пересиджують на сонці. Є знова такі непосидющі, що присвячують вільний час риболовлі для спорту. А цього року ловляться риби головно. в стейті Вісконсін. Ті, що вертають, як і часописі, сповіщають, що озера згаданого стейту повні щупаків, окунів, сомів та пстругів. Так звані озерні пструги доходять до ваги 25 фунтів. Щодо сомів, то це дуже войовнича риба і хто на неї сіти натягає, повинен мати з вобою револьвер, щоби в случаю нервної боротьби, добити її кулею. (На Україні були соми в ріці Сян).

Лише дуже мала скількість людей виїхала цього року в подорож аж до берега Тихого океану. Причиною цього явища є це, що всі працюють і вакації дуже короткі, не було би часу на того роду подорож. Лиш незначний відсоток людий звидів цього року Національний парк і Канаду.

Бизнес значно поправився в районі нашого міста. Коли взяти під увагу липень минулого року і порівнати його з липнем цього року, то торговельний оборот нашого міста зріс на 78 відсотків. Причиною цього явища є не лише зріст попиту на ринку праці і збільшення заробітної платні. Львину частину поправи бизнесу несуть фармери, яких фінансова спроможність значно зросла. Фармери дістають тепер ціни за свої продукти на 10 відсотків більші, як пропонував федеральний уряд через свою Мінімальну Контролю Цін. Через це покупна сила фармерів зросла до спроможности з 1909-14 року. Великим покупцем фармерських продуктів став тепер і федеральний уряд, що робить закупи для війська. Все це спричинило підвижку цін і фармери не лише багатіють, але й кидають нагромаджені гроші знова на ринок, бо як виходить зо звіту одної великої фірми, що компанії роблять бизнес почтою, її бизнес зріс за минулий місяць на 41.9%. За перший піврік цього року оборот цеї фірми рівнається цілорічному бизнесови з часів „бум" років, з яких найкращий був 1929. рік.

Брак робітників — це від 1930. року нечуване явище в Шікаґо. Стейтовий інспектор приватних робітничих аґенцій стверджує, що в Шікаґо є 25,-000 праць, яких нема ким заповнити. Бракує головно робітників спеціялістів, зокрема т. зв. „тул енд дай", які заробляють від 65 до 100 долярів тижнево. Бракує рівнож челядників, себто молодих хлопців від 18 до 21 літ, для вивчення обслуги машин, яким то хлопцям платять 50 центів на годину. Щодо канцелярійних занять, то бракує дівчат стенографісток, які вже мають практику.

Мимо цього є в стейті 800 тисяч людей на публичній допомозі. Половина тих людей це старці і діти, а друга половина це не-кваліфіковані робітники, яких ще можна запрячи до праці та яких фабрики не хочуть вже приймати до праці, бо їм минуло 45 літ.

Отже неправдивим є твердження, що життя людини зачинається з сороковим роком!

Річницю Форт Дірборн масакри обходило наше місто, як і щорічно, малою маніфестацією, у якій взяли участь урядники міської і стейтової адміністрації.

Так зване „форт Дірборн масакр", це історична подія з часів війни з індіянами. А було воно так: На приказ ґенерала з Дітройту, залога форту Дірборн, що стояв на території теперішнього міста Шікаґо (міста тоді ще не було) вимашерувала в сторону форт Вейн Індіяна, де мала одержати дальші прикази. Діялося це 15. серпня 1812. року. Залога, на чолі якої стояв ґенерал Гелд, складалася з 55 реґулярних стрільців, 12 членів міліції, 30 індіянів реєстрових, кількох цивільних людей і двох сотень індіянів племени Потаватомі. По дорозі зчинилася між залогою бійка білих з червоними. Білі зразу виграли та, коли по їх стороні впало 36 уб[illegible]х, ґенерал Гелд піддався під услівям, що життя останніх членів залоги буде збережене. Та індіяни слова не додержали, а вимордували всіх, до реєстрових індіян включно.

Рік річно на тому місці, де стояв форт Дірборн, а саме перед озером коло мосту при Мішіґен вулиці, споминають американці поляглих одномінутовою мовчанкою, а відтак кількома промовами. На цей час всі авта на тій дуже оживленій артерії міста пристають, а прохожі знимають капелюхи. При тім військова орхестра грає американський гимн.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА НА ІСЛЯНДІЇ. — Роберта С. Фовлера, американського маринара, витає на Ісляндії британський вояк, гарматчик Гаролд Рикардо.

НАЦІСТІВСЬКІ АҐЕНТИ ПІДГОТОВЛЯЛИ ПРОТИКОМУНІСТИЧНУ РЕВОЛЮЦІЮ

Роберт Ст. Джан, балканбалканський кореспондент „Асошіейтед Прес", у дорозі до Америки в своїй депеші з пароходу, подав вістки про підготовлення протикомуністичної аґітації на терені Совєтської Росії.

У своїй депеші він доносив, що румунські тайні аґенти порозкидувані широко по Басабії, Буковині і Великій Україні, на протязі останніх 6 місяців підготовляли ґрунт під протикомуністичну революцію, яка за їх сподіваннями мала вибухнути коли німецькі і румунські війська вступлять на окуповані большевиками українські землі. На скільки їм це повелося, покищо невідомо.

Про цей плян сказав Ст. Джанові румунський урядовець, коли він був останній раз в Букарешті надовго перед зірванням взаємин між Берліном і Москвою, але про це не міг він писати з огляду на цензурні приписи. На доказ, як добре була зорґанізована ця кампанія, згаданий урядовець показував йому при кількох нагодах звіти, тайком переслані назад до Румунії тими аґентами, що вели шпіонажу і підготовляли протикомуністичну революцію.

Підготовляли хаос.

У тих шпіонських звітах описується економічні і життєві обставини в Совєтській Росії, говориться про мілітарні рухи і про „поступ" „в орґанізуванню хаосу", яким іменем називають часто революційні пляни.

При одній нагоді румунські аґенти описували, як завчасно успішні і широко розгалужені революційні заворушення вибухли в Басарабії.

Інформант Ст. Джана подав плян безпосереднього фінансування з Берліна тої кампанії і показав відписи (копії) всіх звітів, висиланих до німецького посольства в Букарешті. Згадані аґенти спочатку самі не знали, що вони працюють для націстів і думали, що вони підготовляють лиш ґрунт під евентуальну румунську спробу відзискати території, заграбленої Совєтами. Багато з них мешкало в Басарабії і Буковині. Інші дісталися у ті місця, перед закінченням большевицької окупації і автоматично стали большевицько-московськими горожанами.

Колиж москалі обняли згадані території, велике число совєтських тайних аґентів прибуло разом з армією і провели цілі місяці стараючись винайти тих румунів, що правдоподібно заанґажовані в шпіонажі. Наслідком того тисячі румунів вислано з нового „буферного фронту" в глибину України.

Одначе це лиш помогло аґентам, які через ті переносини з одної части краю знайшлися в другій части, на звітах з котрої то части так дуже залежало Букарештові, згідно Берлінові.

Інформатор Ст. Джана відмовився вияснити докладно, в який спосіб пересилано тайком ті звіти до Румунії, але Джан довідався з іншого джерела, що існував цілий ланцюг симпатиків, прихильних Румунії чи нацистам, що стали московсько - большевицькими горожанами проти своєї волі, які постарались за дуже довіря гідного підпольного курієра, що виконував цю службу через Україну, Басарабію і Буковину аж до самої границі.

Німецький напад на Совєтський Союз не був ніякою несподіванкою для румунів, мешкаючих у нутрі Румунії. Коли приміер Антонеску повернув з перших відвидин у Берліні, в урядових кругах було загально відомою річчю, що Гітлер обіцяв, що на протязі 1941. р. Німеччина поможе Румунії відзискати назад Басарабію і Буковину.

Вісток про цю обіцянку не дозволювано висилати поза границі краю, хоч ґенерал Антонеску часто в публичних виступах під укритими висказами заявляв про це, що говорячи, наприклад, що „дні слави", очікують у будуччині румунський нарід. Преса і румунський загал догадувався, що премієр під тими словами має на думці кориснішийй для Румунії поділ Трансильванії, а лиш найбільше довірочним приятелям диктатора Антонеску сказано, що премієр розуміє під тим назріваючий совєтсько-німецький конфлікт. Наведені інформації Ст. Джана є найліпшим доказом, що націсти від довшого вже часу плянували напад на Совєтський Союз і старанно його обдумали та підготовили, а за поміч і втрату Семигороду обіцяв Гітлер румунам дати винагороду „українськими землями", подібно, як купив собі прихильність мадярів Карпатською Україною і частиною Словаччини.

ЦЕ ЗРОБИЛА ЯПОНСЬКА БОМБА. — Отсе, що сталося в резиденції сера Артура Блекберна, першого секретаря британської амбасади в Чункінґу після рейду японських летунів на китайську столицю. Бомба попала просто на палату. Сер Артур сховався в схоронище коло дому, котре від бомби теж поважно потерпіло. Вибух убив двох китайських слуг і дві білі особи.

DEFENSE BOND QUIZ

Q. Can my children buy Defense Savings Stamps?

A. Yes. Hundreds of thousands of American children are buying Stamps regularly as their share in the national savings program.

Q. Why should children be encouraged to buy Savings Stamps?

A. Because by buying Stamps they write their names on a Roll of Honor of Americans who are doing their part to show the dictators that united America will never flinch to preserve her sacred liberty.

Q. After my child has collected enough Stamps to exchange for for a Bond, can the Bond be registered in the child's name?

A. Yes. A minor may own a Defense Savings Bond. Many parents are registering Bonds in their children's names to prepare for future educational needs.

NOTE:—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C., for mail-order form.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ.

ПЕТЕН ВЕДЕ ПЕРЕГОВОРИ ПРО СТАЛИЙ МИР З НІМЦЯМИ

ЛОНДОН. — Англійські достовірні кола подають, що маршал Петен веде тайні переговори з німцями про сталий мир, не чекаючи на кінець війни. Гітлер має дістати африканські бази, а експльоатація кольоній буде вестися спільно. Німецькі війська мають остати у Франції в характері „приятелів". Італія не одержить жадних французьких територій, лиш частину Тунісу. В заміну за Альзацію й Льотаринґію, Франція дістане бельґійську Фляндрію.

Морякам фльоти Злучених Держав не вільно носити волося довшого як два цалі.

АНҐЛІЙСЬКА ПОВІТРЯНА СИЛА ЗВІЛЬНИЛА НАЇЗДИ

Анґлійські і німецькі звідомлення говорять, що за цілий день летунських наїздів вони взаїмно зістрілили собі, до купи, лиш три літаки. З того припускають, що взаїмні налети німецьких і анґлійських літаків в останніх днях значно припинилися.

Посвячення Каплиці і Академії

Великим здобутком на полі шкільництва в Америці серед українців є осяг наших добрих і много заслужених Сестер Чина св. Василія Великого. Під проводом Їх Ексцеленції Кир Константина та завдяки співпраці Преподобних Сестер зачалася нова доба серед нашого народу на прибраній батьківщині. Історія буде згадувати ті культурні осяги, які запевняють будучність нашого українського народу.

З великою радістю повідомляємо наш загал про найновіщий здобуток: про ново збудовану Академію під проводом Сестер Василіянок на Факс Чейс. Та будова, модерна інституція під покровом Царя Христа, стає огнищем культури для наших добрих українських доньок.

Щоби з Богом почати те велике завдання, відбудеться ДНЯ 28. СЕРПНЯ, знагоди празника Успення Пресв. Богородиці ВРОЧИСТЕ ПОСВЯЧЕННЯ КАПЛИЦІ ЦАРЯ ХРИСТА Й АКАДЕМІЇ.

Чин посвячення буде В ЧЕТВЕР В 9. ГОДИНІ РАНО (стендард тайм).

Їх Ексцеленція Кир Константин відправлять співану Службу Божу. В часі Служби Божої будуть співати всі Прп. Сестри, які заслугують на це, щоби бути присутними на тім торжестві. Тому перед їх відїздом на парохії відбудеться це свято. Безпосередно по Службі Божій довершиться чин посвячення Академії. Відтак можна буде всім оглянути цю твердиню науки.

Просимо наш загал памятати на сей день. Не одна парохія знає про мозольну працю наших Сестер. Хоч тяжче в тижні надіятися на велику участь наших ідейних людей, однак надіємось, що своєю лептою дадуть доказ, що слідять за здобутками Прп. Сестер. Хто може а особливо ті з околиці Філядельфії, Ню Йорк, Ню Джерзі, хай приїдуть на 28. до Факс Чейс. Інші з дальших околиць хай допоможуть своїми жертвами сплатити хоч часть довгу.

Преподобні Сестри числять на участь і співділання нашого священства на чолі з Їх Ексцеленціями Кир Константином і Кир Йоаном.

Хай Преподобні Сестри потішаться в часі того великого торжества співпрацею нашого священства і наших вірних. Кожний після спромоги най дасть жертву на цю ціль. Таким чином докажемо наше змагання в напрямі рідної культури на славу Господа Бога і добра нашої молоді українського походження.

192, 4, 6 **о. д-р Стефан Тиханський**

БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!

ВІД УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВ. ПАРОХІЇ В БАЙОН, Н. ДЖ.

Яка краса! Відроджена Громада!
А кілька років взад, був в нас чин незгід.
Мольби при престолах, а за цим кайдани,
Щоб в рабстві держати нас від рода в рід.

Коли звідкіль взялась у нас міць шалена,
Мов буря схопила все живе до чину,
І ось дивіть! Життя в нас є гарне,
А громада й церква ростуть в кожну днину.

В НЕДІЛЮ, 12. ЖОВТНЯ (ОСТ. 12, 1941)

в годині 3. пополудні

—: відбудеться :—

ПОСВЯЧЕННЯ Нарожного Камення

Ново-збудованої, нашої, Української Прав. Церкви св. Софії на 39 W. 22nd ST., BAYONNE, N. J. — По посвяченню відбудеться БЕНКЕТ, ЗАБАВА з танцями при добірній орхестрі.

Сим осміляємось просити дооколичні українські церковні громади й організації, щоб були ласкаві здержатись в цей день від влаштовання в себе якихнебудь підприємств. І як на посвячення так і на Бенкет-Забаву всіх укр. громадян щиро запрошуємо.

Рівнож почуваємось до милого обовязку зложити всім учасникам на минувшім „Парохіяльнім Дни" 17 с. м., які своєю приявністю причинились до морального й матеріяльного успіху бо чистий дохід з цего дня на будову нашої церкви приніс $574.46. Хай Бог Вас за це нагородить здоровлям та добробутом, бо ми не всилі Вам за Ваші щирі та обильні жертви віддячитись.

194 **Комітет.**

КУЛЬТУРНА ЛЮДИНА НЕ ЛИШЕ ЧИТАЄ, ЩО ПИШУТЬ ПРО ПИСЬМЕННИКА, АЛЕ Й САМА ЧИТАЄ ЙОГО ТВОРИ.

БОГДАН ЛЕПКИЙ ПИСАННЯ

У ДВОХ ТОМАХ:

Том І.: ВІРШІ

Том ІІ.: ПРОЗА

У першому томі прекрасна стаття Василя Верниволі про життя й письменницьку діяльність Богдана Лепкого, про котрого смерть у Кракові наспіла недавно вістка.

Другий том містить понад сорок оповідань цього мистця українського слова.

ЦІНА ДВОХ ТОМІВ У ПОЛОТНЯНІЙ ОПРАВІ **4 ДОЛЯРИ.**

Замовляйте в книгарні „Свободи":

"SVOBODA"

81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

В середу, 30. липня, померла в Бостоні, Масс., членкиня від. 374. У. Н. Союзу

КАТЕРИНА БІЛАК.

Покійна родилася 25. грудня 1895. Вступила до У. Н. Союзу в 1938. році. Полишила в смутку мужа Андрея, дочку Аліцію й сина Івана.

Земля її пером! В. І. П.!

П. Пантелюк, секр.

ВИЧЕРПАННЯ З ГАРЯЧА І СОНЯШНИЙ УДАР

Часом люде помиляються, коли вичерпання з гаряча беруть за сонішне пораження або удари. Сонішні пораження або удари, викликані є безпосереднім діланням сонішніх лучів, підчас коли вичерпання з гаряча трапляється в домах або хатах, де є сильно горячо, а при тім є лиха вентеляція або провітрювання.

Симптоми сонішнього поражения є біль голови, велике пригноблення, неспокій, спрага, гаряча шкіра, почервоніле лице, млоення і вкінці втрата притомности. При лікуванню пораженого сонцем треба положити хорого в тіни, зняти сорочку або блюзу (маринарку) і прикладати холодні оклади ззаду карку, на лице і груди. Голову хорого треба тримати високо і вахлювати хорого маринаркою або блюзкою, як нема під рукою рушника. Коли хорий прийде до притомности, дається йому напити трохи холодної води з дробинкою соли. Забрання його зпід ділання лучів сонця і прикладання холодних окладів є першим середником при сонішнім ударі.

При вичерпанню з гаряча причиною є не сонішне гарячо, але факт, що дана особа віддихала вогким, „зужитим, непровітреним” повітрям, яке викликало омління, біль голови і заворот голови. Лице тоді не почервоніле, (як при сонішнім удари), а бліде, шкіра холодна і вогка, а не гаряча й суха. Температура є нижча, але вища нормальної. Тому, що причина і симптоми вичерпання по причині гаряча є інші, як симптоми сонішного удару, треба держати хорого в холоднім місци на дворі і лиш робити холодні оклади до голови. Через те, що всі сили хорого є вичерпані, конечне є гарячо, тому треба прикладати торбинки з гарячою водою а також гарячі цегли (покриті шматкою) або вживати інших способів розгріття тіла, передовсім живота і ніг. Якщо хорий є притомний або якщо він прийде до притомности, треба давати йому пити стільки води, скільки він може випити, з додатком четвертини чайної ложечки соли на кожну шклянку води. Якщо він є непритомний, цей соляний розчин треба вживати як промивку відходової кишки (енема). У шпиталях соляний розчин вприскується під шкіру. У багатьох фабриках вичерпанні з гаряча запобігається в той спосіб що при начинні або фонтані з водою кладеться пастельки, що містять чверть чайної ложечки соли; одну таку пастильку заживається з шклянкою води. Симптоми вичерпання з гаряча викликує втрата води в волокнах. Комірки в тілі є неначе маленькі рибки, що мусять купатися в воді, щоб полишитись у нормальнім стані.

Нюхання солей (ароматичного амоніякового спирту) або 15 кропель у воді до пиття кожних 15 мінут, помагає привернути притомність і скріпити діяльність серця.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У посмертній згадці про смерть Катерини Стронґовської в 191. числі „Свободи” було сказано, що вона була членицею відділу 77. Має бути: 477.

Лютер Бурбенк виплекав ростину, що під землею родить бараболі, а зверхи помідори.

ТАРЗАН, ч. 385. Вязень малп.

Як Тарзеля вандрувала по широких нетрах, за нею пильно слідкували малпи. Їх кровожадні очі позаплювали кровю.

Дівчина не відчувала небезпеки. Нагло на ню наскочили дві малпи. Дівчина боролась з ними завзято, але надармо.

„Дум-дум, дум-дум”, кричали схвильовані малпи, тягнучи за собою через нетри Тарзелю.

По довших зусиллях вони затягли дівчину в саму середину свойого племени. При тім вони все повторяли: „Дум-дум”.